Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи

_____ Інна АНДРУЩКО
"29" ___08___ 2025 року

«ПОГОДЖЕНО»
В.о. зав. кафедрою педіатрії №1

_____ Тетяна ЧЕКОТУН
"28" ___08___ 2025 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПЕДІАТРІЯ З МЕДИЧНОЮ ПСИХОЛОГІЄЮ

(вибірковий блок)

(складова частина дисципліни «Педіатрія в т.ч. Дитячі інфекційні хвороби»)

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медична психологія», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	педіатрії №1
Лектор (якщо читаються лекції)	
Контактна інформація	pediatrics1@vnmu.edu.ua, м. Вінниця, Хмельницьке Шосе, 108
Укладач силабусу	Доцент, к. мед. н., Олена ГЕРАСИМОВА

2025 рік

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ВБ 2.2/дисципліна професійної підготовки
Курс/семестр	6 курс (XII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	180 годин/6,0 кредитів ЄКТС
Кількість змістових модулів	1 модуль
Структура дисципліни	Практичні заняття 120 год Самостійна робота 60 год
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (*або дистанційна згідно наказу*)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність

Програма дисципліни "Педіатрія з медичною психологією» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 225 «Медична психологія».

Дисципліна є компонентом вибіркового блоку 2 «Медико-психологічний супровід» освітньо-професійної програми «Медична психологія», циклу професійної підготовки магістра медичної психології, розрахована на 6,0 кредитів, які здобувачі освіти засвоюють протягом XII семестру на 6-ому році навчання.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, б) робота в симуляційному центрі, в) самостійна робота студентів.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни "Педіатрія з медичною психологією», вивчення якої необхідне для успішної професійної діяльності. Предметним напрямком програми є основні, найбільш поширені захворювання дитячого віку та психологічний супровід пацієнта, програма орієнтована на отримання знань етіології, патогенезу, класифікації, критеріїв діагностики та принципів лікування основних нозологій дітей раннього віку, захворювань органів дихання, травної і сечової системи, алергічних та кардіоревматологічних захворювань, формування практичних навичок та вмінь: збирати анамнез і проводити об'єктивне обстеження хворої дитини; встановлювати попередній та заключний клінічний діагноз, складати план додаткових обстежень хворого; інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних досліджень; проводити диференціальну діагностику найбільш поширених захворювань дитячого віку; визначати лікувальну тактику; надавати екстрену медичну допомогу при найбільш частих невідкладних станах; заповнювати медичну документацію.

Передреквізити навчальної дисципліни

Назви попередніх дисциплін	Отримані навички
Нормальна анатомія людини	Володіти знаннями про анатомічні особливості органів та систем дітей різних вікових груп
Нормальна фізіологія	Застосовувати знання про особливості функціонування систем у дітей
Біохімія	Володіти знаннями про особливості метаболізму у дітей

Мікробіологія з вірусологією та імунологією	Ідентифікувати основні причинно-значимі патогени – збудники інфекцій у дітей та застосовувати методи їх специфічної діагностики. Застосовувати знання про стан імунної системи у дітей залежно від віку
Фармакологія	Володіти знаннями про основні групи медикаментозних засобів, що застосовуються у дітей різних вікових груп
Соціальна медицина та організація охорони здоров'я	Використовувати знання про структуру надання медико-санітарної допомоги дитячому населенню для належного використання ресурсів системи охорони здоров'я
Акушерство та гінекологія	Застосовувати знання про антенатальну діагностику та профілактику патологічного перебігу вагітності та пологів
Рентгенологія	Визначати основні рентгенологічні зміни зі сторони різних органів та систем
Догляд за хворими та сестринська практика	Демонструвати володіння навичками догляду за здоровими новонародженими дітьми та хворими дітьми в стаціонарі
Пропедевтична педіатрія	Знати АФО дітей різних вікових груп. Володіти навичками клінічного обстеження, знати особливості лабораторних обстежень.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності.

Метою заключного етапу вивчення педіатрії полягає в поглибленні теоретичних знань, удосконаленні і засвоєнні практичних навичок, набутті професійного рівня готовності майбутніх лікарів-психологів зі спеціальності «Медична психологія» до самостійної роботи.

Постреквізити навчальної дисципліни

Назва дисциплін	**Отримані навички**
Педіатрія	Застосовувати навики збору анамнезу, клінічного обстеження. Визначати основні клінічні симптоми захворювань дитячого віку; демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей
Дитяча хірургія	Застосовувати навики збору анамнезу, визначати клінічні симптоми захворювань дитячого віку; демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей, диференціювати хірургічну і соматичну патологію
Інфекційні хвороби дитячого віку	Застосовувати навики збору анамнезу, клінічного обстеження, спираючись на основні клінічні симптоми захворювань дитячого віку, диференціювати інфекційні хвороби та демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей.
Медична генетика	Застосовувати навики збору анамнезу, клінічного обстеження. Визначати основні клінічні симптоми захворювань дитячого віку; демонструвати знання про лабораторні та інструментальні методи діагностики, трактування результатів цих обстежень в нормі та при патології у дітей генетичною патологією
Медична психологія	Знаючи аспекти ведення важкохворих діток, застосовувати свої знання набуті протягом вивчення проблем педіатрії і надавати психологічну підтримку дітям, сім'ям важкохворих дітей та здійснювати консультування паліативних хворих, не порушуючи медичну етику та

	деонтологію

3. Результати навчання дисципліни.

знати: клініку, діагностику, лікування, профілактику захворювань найбільш розповсюджених захворювань у дітей;

вміти: провести об'єктивне обстеження дітей різного віку, оцінити результати методів дослідження, формулювати діагнози основних дитячих хвороб згідно сучасних класифікацій, спілкуватися з хворими та здоровими дітьми, їх батьками, дотримуватися правил деонтології та медичної етики;

здатен продемонструвати: знання і практичні навички з дисципліни Педіатрія;

володіти навичками: методики обстеження дітей з найбільш поширеними захворюваннями, демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики захворювань дитячого віку;

самостійно вирішувати: питання створення плану обстеження та лікування дітей з проявами захворювань, комплекс профілактичних заходів найбільш поширених захворювань у дітей.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 4 "Педіатрія з медичною психологією»	XII семестр 180 год/6,0 кредитів	Лекції не передбачені програмою Практичні заняття №1-20 Теми для самостійного опрацювання №1-6

Дисципліна включає 20 тем з яких формується 1 змістовий модуль.

№ п/п	Теми заняття	К-ть аудит. годин
1	Питання медичної етики та деонтології в педіатрії. Аспекти біомедичної етики в педіатрії. Медичне спостереження дітей перших трьох років життя в поліклініці. Оцінка розвитку дитини. Синдром раптової смерті немовлят.	6
2	Проблеми вигодовування дітей раннього віку.	6
3	Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань у дітей раннього віку. Медико-психологічний супровід.	6
4	Синдром мальабсорбції у дітей раннього віку.	6
5	Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей. Диференційна діагностика синдрому кашлю та синдрому ціанозу у дітей.	6
6	Диференційна діагностика синдрому задишки, синдрому бронхіальної обструкції у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.	6
7	Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу у дітей. Медико-психологічний супровід. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.	6
8	Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи крові у дітей. Медико-психологічний супровід. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.	6
9	Диференційна діагностика основних причин синдрому абдомінального болю, зригувань, блювоти та закрепу. Медико-психологічний супровід.	6
10	Диференційна діагностика функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей раннього віку. Медико-психологічний супровід.	6
11	Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Медико-психологічний супровід. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.	6

12	Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Медико-психологічний супровід. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.	6
13	Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань ендокринної системи та обміну речовин. Медико-психологічний супровід. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.	6
14	Диференційна діагностика основних причин порушень росту, статевого розвитку, ожиріння в дитячому віці.	6
15	Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань неонатального віку. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах. Робота в симуляційному центрі.	6
16	Недоношені діти та діти, народжені з малою масою тіла. Особливості медико-психологічного супроводу. Тактика ведення.	6
17	Диференційна діагностика основних причин синдрому жовтяниці та геморагічного синдрому в неонатології. Надання невідкладної допомоги.	6
18	Перинатальні гіпоксично-ішемічні та травматичні ушкодження центральної нервової системи. Поняття про перинатальну психологію. Робота в симуляційному центрі.	6
19	Невідкладні стани в педіатрії. Робота в симуляційному центрі.	6
20	Невідкладні стани в педіатрії. Робота в симуляційному центрі. Залік.	6
Разом		**120**

Лекції не передбачені програмою дисципліни.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1) оцінити загальний стан дитини, її фізичний, нервово-психічний і статевий розвиток;
2) проводити загальний огляд, пальпацію, перкусію і аускультацію органів та систем дитячого організму і оцінювати характер патологічних змін, виділяти провідні симптоми і синдроми;
3) призначати лабораторно-інструментальне дослідження в залежності від патології і оцінювати виявлені зміни;
4) визначати нозологічний діагноз, призначати лікування, проводити профілактичні заходи та диспансеризацію дітей із захворюваннями різних систем організму;
5) проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених інфекційних захворювань та їх ускладнень у дітей;
6) розрізняти клінічну симптоматику невідкладних станів найбільш поширених інфекційних захворювань дітей;
7) визначати психічний стан та рівень соціально-психологічної адаптації хворих за допомогою методів психологічного дослідження;
8) визначати психосоматичні і соматопсихічні взаємовпливи у хворих;
9) визначати роль психологічних чинників в розповсюдженні хвороб;
10) використовувати засоби психогігієни, психопрофілактики та основні методи психотерапії у медичній практиці;
11) демонструвати вміння спілкуватися з колегами, хворими та їх родичами з урахуванням їх психологічних особливостей, сприяти створенню здорового психологічного клімату у медичному середовищі; володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячих хвороб; володіння принципами медичної деонтології, запобігати виникненню ятрогеній і корегувати наслідки ятрогенних впливів; застосовувати моральні, етичні і

фахові норми в професійній діяльності та при застосуванні методів психологічного дослідження.

Самостійна робота студента передбачає опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять, удосконалення навичок фізикального обстеження хворого, опанування навичками трактування результатів лабораторних та інструментальних досліджень при відповідних патологіях дитячого віку, доповідь історії хвороби на практичному занятті, підготовка презентацій для інформативних повідомлень з актуальних питань дисципліни на практичних заняттях. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється під час поточного контролю і підсумковому контролі з дисципліни (залік).

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра педіатрії №1/Студенту/Очна форма навчання/ Медична психологія /6 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням https://www.vnmu.edu.ua/ кафедра педітрії №1. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційний задач, трактування та оцінка результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження, оцінка володіння практичними навичками
Підсумковий контроль дисципліни – залік	Методи: залік на останньому занятті (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічні ситуаційні завдання, практичні завдання

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За чотирьохбальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни - залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів. Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)
Оцінювання дисципліни:	Підсумковий контроль – 122 до 200 балів Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	**A**	відмінно	зараховано
170-179,99	**B**	добре	
160-169,99	**C**		
141-159,99	**D**	задовільно	
122-140,99	**E**	задовільно	
0-121,99	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-121,99	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Ознайомлення з правилами поведінки та техніки безпеки проводиться викладачем на першому практичному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття. На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, змінне взуття). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Згідно Наказу ректора ВНМУ №45 від 30.08.22, під час дії воєнного стану, зумовленого агресією рф, для максимального забезпечення безпечних умов учасників освітнього процесу, кожен викладач кожне заняття повинен розпочати з доведення до студентів правил безпечної евакуації в укриття. Відразу визначається шлях до укриття та перший із студентів, хто буде вести групу. За командою викладача бути готовим зібрати речі, рухатись до укриття максимально швидко в колону по одному, поклавши одну руку на плече тому, хто йде попереду. В такому випадку в натовпі максимально зменшується ризик травматизму, особливо на сходах. Зайшовши в укриття, потрібно рухатись вглиб нього, не зупиняючись на вході.

Якщо під час проведення заняття пролунав сигнал «УВАГА! ПОВІТРЯНА ТРИВОГА! ВСІМ ПРОЙТИ В НАЙБЛИЖЧЕ УКРИТТЯ!», викладач зобов'язаний:

- негайно припинити заняття
- подати здобувачам освіти команду: «Всім зібрати речі, швидко пройти в укриття»
- впевнитись, що в аудиторії нікого не залишилось
- вимкнути світло, зачинити двері
- за останнім студентом рухатись до укриття.

За сигналом «УВАГА! ВІДБІЙ ТРИВОГИ!» повернутись в аудиторію для продовження заняття.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача. На практичних заняттях дотримуватись принципів та правил медичної етики та деонтології.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається під час тестування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/. При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри https://www.vnmu.edu.ua/ кафедра педіатрії №1#) черговому викладачу або своєму викладачу в робочий час за домовленістю. Для відпрацювання пропущеного заняття за умови дистанційного навчання студент отримує завдання, яке він має написати від руки, дотримуючись Кодексу академічної доброчесності, і надіслати викладачу для перевірки.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 1 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/ кафедра педіатрії №1/Студенту або https://www.vnmu.edu.ua/ кафедра педіатрії №1/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат у Microsoft Teams, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1. **Навчальні ресурси**

   Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/ кафедра педіатрії №1/Студенту). Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

2. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри https://www.vnmu.edu.ua/ кафедра педіатрії №1/Студенту).
3. **Питання до підсумкового контролю з дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри ((https://www.vnmu.edu.ua/ кафедр/педіатрії №1/Студенту).

Силабус з дисципліни "Педіатрія з медичною психологією» обговорено та затверджено на засіданні кафедри педіатрії №1 (протокол № 1), від «28» 08 2025 року.

В.о. зав. кафедрою _____ доцент ЗВО Тетяна ЧЕКОТУН
(підпис)

Відповідальний за курс _____ доцент ЗВО Олена ГЕРАСИМОВА
(підпис)